РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ
REPUBLIKA SRPSKA
INSTITUTE OF STATISTICS

~ Методологија ~

ГОДИШЊИ ИЗВЈЕШТАЈ О ТРОШКОВИМА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ПРАВНИ ОСНОВ

Статистичка активност се спроводи у складу са Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и Статистичким програмом Републике Српске за период 2026-2029. година.

МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ

Циљ и садржај

Циљ ове статистичке активности јесте прикупљање годишњих података о инвестицијама и текућим трошковима за заштиту животне средине према областима заштите животне средине.

Јединице посматрања / Извјештајне јединице

Податке о трошковима заштите животне средине достављају пословни субјекти чија је претежна дјелатност по Класификацији дјелатности КД БиХ 2010[1)] разврстана у подручја: Вађење руда и камена (B), Прерађивачка индустрија (C), Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (D) и Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине (E). Јединице извјештавања уједно представљају јединице посматрања.

Обухват

Годишњим извјештајем о трошковима заштите животне средине обухваћени су активни пословни субјекти из Пословног регистра, чија је претежна дјелатност према КД БиХ 2010[1)] разврстана у подручја B, C, D и E. У подручјима B и D обухваћени су пословни субјекти који имају двадесет и више запослених, док су у подручјима C и E обухваћени пословни субјекти са десет и више запослених.

Метод и вријеме прикупљања података

Прикупљање података у оквиру ове статистичке активности обавља се путем Годишњег извјештаја о трошковима заштите животне средине (ТР-ЖС). Извјештајна јединица попуњава упитник ТР-ЖС на основу књиговодствене евиденције, техничке документације, као и на основу стручне процјене у случају када се не располаже потребном документацијом и евиденцијом. Попуњен упитник извјештајна јединица доставља Подручној јединици Републичког завода за статистику Републике Српске до 31. марта текуће године.

[1)] КД БиХ 2010 заснована је на NACE Rev.2

ОБАВЕЗА ЗАШТИТЕ ПОВЈЕРЉИВИХ ПОДАТАКА

Подаци се објављују збирно, за ниво Републике Српске. Повјерљиви подаци су заштићени у складу са члановима 25. и 27. Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и у складу са Правилником о заштити повјерљивих података.

ДЕФИНИЦИЈЕ

Трошкови за заштиту животне средине представљају финансијска средства која се издвајају у циљу спрјечавања, смањења или уклањања загађења или другог вида деградације животне средине.

Инвестиције у заштиту животне средине представљају улагања у трајна добра (опрему, технологије, процесе, земљиште и сл.) намијењена за спрјечавање, смањење или уклањање загађења. Инвестиције се, према намјени, класификују у двије категорије: инвестиције у уклањање насталог загађења (на крају производног процеса) и инвестиције у смањење или спрјечавање настанка загађења током производње (инвестиције у интегрисане технологије).

Текући трошкови за заштиту животне средине обухватају трошкове радне снаге, издатке за рад и одржавање опреме за заштиту животне средине (интерни текући трошкови) и плаћања другим субјектима за услуге заштите животне средине (екстерни текући трошкови).

УСАГЛАШЕНОСТ СА МЕЂУНАРОДНИМ ПРЕПОРУКАМА И СТАНДАРДИМА

Годишњи извјештај о трошковима заштите животне средине у сагласности је са захтјевима садржаним у ЕУ Уредби о економским рачунима животне средине (*Regulation (EU) No 691/2011 on European environmental economic accounts*).

ОРГАНИЗАЦИЈА СПРОВОЂЕЊА АКТИВНОСТИ

ОРГАНИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СТАТИСТИЧКЕ АКТИВНОСТИ

Одговорни произвођач података о трошковима за заштиту животне средине јесте Републички завод за статистику Републике Српске.

Прикупљање података обавља се у подручним јединицама Републичког завода за статистику Републике Српске, док се унос и обрада података обавља у Одјељењу производних статистика Завода.

ОБАВЕЗНОСТ ДАВАЊА ПОДАТАКА

Извјештајне јединице су дужне да достављају податке Републичком заводу за статистику Републике Српске у складу са Законом о статистици Републике Српске.

ПЕРИОДИКА СПРОВОЂЕЊА АКТИВНОСТИ

Извјештајна јединица је дужна да достави податке Подручној јединици Републичког завода за статистику до 31. марта текуће за претходну годину.

ИНСТРУМЕНТАРИЈУМ

Упитник

За спровођење ове статистичке активности користи се упитник „Годишњи извјештај о трошковима заштите животне средине (ТР-ЖС)“, који се налази на званичном веб сајту Завода.

УПУТСТВО ЗА ПОПУЊАВАЊЕ УПИТНИКА

Упутство за попуњавање упитника налази се на линку Смијернице и упутство за попуњавање Годишњег извјештаја о трошковима заштите животне средине.

ПУБЛИКОВАЊЕ

Подаци се објављују у оквиру годишњег саопштења „Трошкови за заштиту животне средине“, “, у Статистичком годишњаку, публикацији „Ово је Република Српска“ и у статистичком билтену „Животна средина“.

ОНЛАЈН БАЗА ПОДАТАКА

На званичној интернет страници Завода за статистику доступна је онлајн база података у којој се објављује серија података о инвестицијама и текућим трошковима за заштиту животне средине.

Припремила:

Стана Копрановић

Посљедње ажурирање:

17. септембар 2026.